

Πρόλογος

«Το έργο αυτό είναι μια σύντομη επισκόπηση της επίδρασης των ελευθεριακών ιδεών στον Κουβανικό λαό. Πιστεύουμε ότι έχουμε καθήκον να αναφέρουμε, κατά πιστό τρόπο, το χρονικό των Κουβανών αναρχικών, που για πάνω από έναν αιώνα αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν για την υπεράσπιση της ελευθερίας και προς όφελος των πιο καταπιεσμένων τμημάτων της κοινωνίας μας. Θα προβούμε σε έναν σύντομο απολογισμό των δραστηριοτήτων μιας ομάδας ανδρών και γυναικών, οι οποίοι, ολοκληρωτικά χωρίς πόρους, χωρίς βοήθεια ή προστασία, ξεχασμένοι και καταδιωγμένοι, επηρέασαν όχι μόνο την ιστορία της εργατικής τάξης και των αγροτών, αλλά επίσης και την ιστορία ολόκληρου του Κουβανικού λαού».

Αυτά ήταν τα λόγια με τα οποία άνοιγα την μπροσούρα μου, *Cuba, The Anarchists & Liberty* (Κούβα, Οι αναρχικοί και η ελευθερία), η οποία κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στα αγγλικά το 1987 από την Monty Miller Press, και η οποία έχει έκτοτε ανατυπωθεί από διάφορες ομάδες, ενώ πιο πρόσφατα εμφανίστηκε και σε ηλεκτρονική μορφή στο Διαδίκτυο. Η μπροσούρα αυτή αποτέλεσε τη βάση αυτού του μικρού βιβλίου. Η έμφαση στην παρούσα εργασία βρίσκεται στα τελευταία κεφάλαια, στα οποία ασχολούμαι με τα τελευταία χρόνια του οργανωμένου αναρχισμού στην Κούβα, καλύπτοντας μια σειρά περιστατικών και γεγονότων τα οποία δεν περιλαμβάνονταν στην μπροσούρα.

Όπως ήταν αναμενόμενο, λόγω της εκτεταμένης διάθεσης και διάχυσης της εργασίας μου, μαρξιστές και φιλο-καστρικοί κριτικοί προσπάθησαν να την δυσφημήσουν. Οι λιγότερο κυνικοί με κατηγόρησαν ότι παράγω έναν απολογητικό «πανηγυρικό» ο στόχος του οποίου ήταν προπαγανδιστικός. Αυτό είναι αναληθές. Ενώ είμαι αναρχικός και η μπροσούρα σίγουρα ήταν υπέρ των αναρχικών, είναι σωστό και αξιοπρεπές κάθε κοινωνική ομάδα να εκδίδει τη δική της «ιστορική αλήθεια», όταν όμως η ερμηνεία αυτή στηρίζεται σε επαληθεύσιμα γεγονότα. Αυτός ήταν ο σκοπός και η μέθοδός μου στην μπροσούρα *Cuba, The Anarchists & Liberty* και συνεχίζει να είναι η ίδια και στην παρούσα εργασία.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τους τελευταίους επιζώντες του κουβανικού αναρχικού κινήματος -που τώρα πλέον έχουν εξαπλωθεί σε ολόκληρη τη Διασπορά- που βοήθησαν να γίνει αυτό το έργο πραγματικότητα. Οι Suria Liunsain, Claudio Martinez, Leon G. Montelongo και Helio Nardo συνεργάστηκαν στα τελευταία κεφάλαια. Έλαβα, επίσης, βοήθεια από διάφορα πρόσωπα που δεν βρίσκονται πλέον στο προσκήνιο: Marcelo Salinas, Casto Moscu, Manuel Ferro, Manuel Gonzalez, Agustin Castro, Abelardo Iglesias και Santiago Cobo. Όλοι τους συνεισέφεραν τις αναμνήσεις τους στο έργο αυτό.

Τέλος, το βιβλίο αυτό είναι αφιερωμένο στο σύνολό του σε όλους εκείνους τους ανώνυμους αγωνιστές τα ονόματα των οποίων δεν εμφανίζονται εδώ, αλλά που το ανιδιοτελές παράδειγμα των οποίων δημιούργησε μια βαθιά ριζωμένη εντύπωση σχετικά με την εθνική μας μοίρα. Χωρίς αυτούς αυτή η ιστορία δεν θα μπορούσε ποτέ να έχει γραφτεί.

Frank Fernandez, Μαϊάμι, Φλόριντα

Μια σημείωση για την ορολογία

Σε όλο το κείμενο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τον όρο «ελευθεριακός» στην αρχική του έννοια: ως συνώνυμο του «αναρχικός». Πράγματι, χρησιμοποιήθηκε σχεδόν αποκλειστικά με την έννοια αυτή, μέχρι τη δεκαετία του 1970, όταν, στις Ηνωμένες Πολιτείες, είχε ιδιοποιηθεί κατάφωρα από το λεγόμενο Libertarian Party (Ελευθεριακό Κόμμα). Το κόμμα αυτό δεν έχει σχεδόν τίποτα να κάνει με τις αναρχικές ιδέες της ελευθερίας, ιδίως τις έννοιες της ισότητας, της ίσης ελευθερίας και της θετικής ελευθερίας - την πρόσβαση σε πόρους που απαιτούνται για την ελευθερία δράσης.

Αντί αυτού, αυτό το «Ελευθεριακό» κόμμα ασχολείται αποκλειστικά με τις αρνητικές ελευθερίες, προσποιούμενο ότι η ελευθερία υπάρχει μόνο με την αρνητική έννοια, ενώ διασκεδάζει ταυτόχρονα με την άρνηση της ίσης θετικής ελευθερίας για τη συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων στον κόσμο.

Αυτοί οι «Ελευθεριακοί» όχι μόνο δοξάζουν τον καπιταλισμό, τον μηχανισμό που αρνείται τόσο την ίση όσο και τη θετική ελευθερία για τη συντριπτική πλειοψηφία, αλλά επιθυμούν επίσης να διατηρήσουν τον καταναγκαστικό μηχανισμό του κράτους εξαλείφοντας παράλληλα τις λειτουργίες της κοινωνικής πρόνοιας του - ως εκ τούτου, διευρύνοντας το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών και αυξάνοντας την ελευθερία των πλουσίων μειώνοντας αυτήν των φτωχών (διατηρώντας παράλληλα την μπότα του κράτους στο λαιμό τους).

Έτσι, στις Ηνωμένες Πολιτείες, ο άλλοτε εξαιρετικά χρήσιμος όρος «ελευθεριακός» έχει καταληφθεί από εγωιστές που είναι στην πραγματικότητα εχθροί της ελευθερίας με την πλήρη έννοια της λέξης. Ευτυχώς, στον υπόλοιπο κόσμο, ειδικά στις ισπανόφωνες χώρες, η λέξη «ελευθεριακός» («Libertario») παραμένει συνώνυμο του «αναρχικού». Με αυτή την έννοια χρησιμοποιείται σε αυτό το βιβλίο.

Οργανώσεις και Ακρωνύμια

AIT Asociacion Internacional de los Trabajadores (Διεθνής Ένωση Εργαζομένων)

ALC Asociacion Libertaria de Cuba (Ελευθεριακός Σύνδεσμος Κούβας)

ARS Alianza Revolucionaria Socialista (Επαναστατική Σοσιαλιστική Συσπείρωση)

BIL Boletín de Información Libertaria (Δελτίο Ελευθεριακής Πληροφόρησης)
CDR Comités en Defensa de la Revolución (Επιτροπές Υπεράσπισης της Επανάστασης)
CGT Confederación General de Trabajadores (Γενική Συνομοσπονδία Εργατών)
CNOC Confederación Nacional Obrera de Cuba (Εθνική Εργατική Συνομοσπονδία Κούβας)
CNT Confederación Nacional del Trabajo (Εθνική Συνομοσπονδία Εργασίας)
CO Comisiones Obreras (Εργατικές Επιτροπές)
CONI Comité Obrero Nacional Independiente (Ανεξάρτητη Εθνική Επιτροπή Εργασίας)
CTC Confederación de Trabajadores de Cuba (Συνομοσπονδία Εργατών Κούβας)
CTCR Confederación de Trabajadores de Cuba Revolucionaria (Επαναστατική Συνομοσπονδία Εργατών Κούβας)
DDG Documento de Gaona (Ντοκουμέντο της Gaona)
FAI Federación Anarquista Ibérica (Αναρχική Ομοσπονδία Ιβηρικής)
FAIT Federazione Anarchica Italiana (Ιταλική Αναρχική Ομοσπονδία)
FAL Fundación Anselmo Lorenzo (Ίδρυμα Anselmo Lorenzo)
FGAC Federación de Grupos Anarquistas de Cuba (Ομοσπονδία Αναρχικών Ομάδων Κούβας)
FJLC Federación de Juventudes Libertarias de Cuba (Ομοσπονδία Ελευθεριακών Νεολαιών Κούβας)
FOH Federación Obrera de La Habana (Εργατική Ομοσπονδία Αβάνας)
FRE Federación Regional Española (Ισπανική Περιφερειακή Επιτροπή)
FTC Federación de Trabajadores de Cuba (Ομοσπονδία Εργατών Κούβας)
ISHSS International Society for Historical and Social Studies (Διεθνής Σύνδεσμος Ιστορικών και Κοινωνικών Σπουδών)
IWA International Workingmen's Association (Διεθνής Σύνδεσμος Εργατών)
IWW Industrial Workers of the World (Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου)
MAS Movimiento de Acción Sindical (Κίνημα Συνδικαλιστικής Δράσης)
MLCE Movimiento Libertario Cubano en el Exilio (Εξόριστο Ελευθεριακό Κουβανικό Κίνημα)
M26J Movimiento 26 de Julio (Κίνημα 26 Ιούλη)
PCC Partido Comunista Cubano (Κουβανικό Κομμουνιστικό Κόμμα)
PLA Partido Liberal Autonomista (Φιλελεύθερο Αυτονομιστικό Κόμμα)
PRC Partido Revolucionario Cubano (Κουβανικό Επαναστατικό Κόμμα)
PRCA Partido Revolucionario Cubano Auténtico (Κουβανικό Αυθεντικό Επαναστατικό Κόμμα)
PSP Partido Socialista Popular (Σοσιαλιστικό Λαϊκό Κόμμα)
SGT Sociedad General de Trabajadores (Γενική Ένωση Εργατών)
SIA Solidaridad Internacional Antifascista (Διεθνής Αντιφασιστική Αλληλεγγύη)